

SZLOVENSKÉ NOVINE

WINDISH NEWS

VOL. XIII LETNITECSÁJ

BETHLEHEM, PA.—PITTSBURGH, PA. JULIUSA 19, 1929.

No.25

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 25, 1919, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA., UNDER THE ACT MARCH 3, 1879.

Z szedem lejt trpécsega szna sze je zbüdila.

Vu Moszki (Ruszosko) je vu 1922-tom leti edna Evdokija Lichagina iména 10 lejt sztara dekileska od tifusa teško obetezála, od strogota betega je snežni beteg dobila i szamo zdaj sze je zbüdila z szedem lejt i dva mesjezen trpécsega betega.

Vu celom vremjenu sze jo vu ednom spitáli, hránil i opazivali kaže zgodi znyouv.

Gda sze je zbüdila, sza nyéne prve recsi bilé: "Prevecs szem laesna; prosim, dajte mi krum-pice i szkávesen ugorke."

Dvoriknya nyéna sze je prez-trásla, gda jo je gúcsati zacsula i taki je doktorata zvala kneye.

Zdaj jo vees doktorov szkrbil-vo opazite, ka bode znyouv po-ctomoga.

Ka je mocsen glád esütila, je nej esüdo, át sze jo szedem lejt prevednoma szamo z tekoucov hránoval, stero je pozrás; ali nigrár vu szedmi lejtaj je nej dala znamajnya szamozavejd-noszt.

Deklina, ki je zdaj zse szedem-nájsel lejt sztara je vu digom sze prevecs osziljanja esse i ocsí-szi teko drzi odprejte. Trno zsmetno guesi i tesko szo odiháva.

Na szvojega definsztva vre-jmen nika neponuml. Róke nogé sze neyj tudi na teliko oszablave od nemucanaka ka de dugo vre-jmen trpele pokécs de je gibati i i nuciati mogouesa.

90 DNÍ VOUZE

ZA EDEN KÜS.

Vu Detroiti Mich. je eden Ple-mous iména 20 lejt sztar, vu Alabama drzsélo valon mladeneč na vilici povozji szíli kúso edno deklini ár je nej privilova znyim vu automobile na spancejranje idti.

Deklina je delo pred birovijo dala, gde bár sze je mladeneč z tem brano pred birovom ka je nej znao, csi je vu Michigani tou nej szlobodno, ka pa je vu Alabama návada-ga je biorou na 90 dní vrouze oszoudi i pravo nyemi je, ka ze nedosztojno dele nej sa-mo vu Michigani, nego vu Alabama tudi nesika csniti.

Masin je távdaro

bethlehemszko deklini

Mary Madzarac 17 lejt-sztar deklini, 613 Columbia Street Bethlehem, je vnedelo zvezceria ob 1 vori na Dead Man's Curve-i Iron Hill, eden masin távdaro.

Bár je drájver sztano i stejo je pelati ki doktori, je ona nej ste-la znyim idti, ár ak právi je pi-jan bio. Na pravom koleni i lej-voy litki je szkusesena.

Deklina je dolispiszala masi-na numero, po sterom szo vóna-sli ka je té drájver George Bed-nik 720 Shields Street Bethle-hemszko csolvek bio. Policajni preiszskávo drzijo.

Edna csúdha operácia.

Vu Újpesti je Sándor István doktor takso operáciu szkouszna stera brez pára sztoji vu doktor-za sznamozni histouri. Taksega teško ranenoga csolveka je obdrzilo vu zstíki z operáciou mi kakse delo szo pred par lejtimi miti miszlii nebi vüpali.

Eden 22 lejt sztar viszike sou-le diák sze je bujátonom szmek no v szrcé. Taki szo ga vu spita-pelai, gde ga je Sándor doktor tak pod operáciu vzeo. Przsi nyemi je gorludpro, dvej rebo-vi vzeo i tak opazo, ka nyemi je lejva kámrás szrcz skrvjavena-mupunya, stero za sztálno szmrt-znemité.

Doktor je diák szrcz vó vzeo, odzvina na prszi je polozzo i szedeno krv vo znyanya szesztso.

Potom je iti vklúpezni i nazáj na meszto diao. Zdaj je veszasi zacsno na zstík zbüdjejna delo Vecs minout je trpele, pokécs je szrcz znowua delati zacsno i zstík znamajnya sze zacsno-je kazati pri szamomorovi.

Otválanye sze je natelike poszresilo, ka je mladeneč i gúcsati zacsno i doktorje mocsno vü-punye májo, ka ga vu zstík ob-drzijo.

Kak na vzsakom pouli zna-noszti, tak vu doktorszti tudi zse celou na vzsiko sztubo ide-mo.

Fabrikantje za delavec.

Vu Chicagoi je zse nájvecs fabrikantov goripostavalo pou-zszen fundamant na delavec szvojoi od sterec tej csi sze na tou pritisnyeni, na malieski interes i lehke rato pouszodo dabiyo. Z etim csejnejm sze za fabrikantje zse do etimao vnogo delavcov ob-varvali od neszmileni uszorásos z gralibiv skramblav.

Vó sze pökázzali, ka eden tréjtji tau moskov na té ci vzeze gori-pouszodo, naj kürjave kúpi na zimou; eden tréjtji tau szenszék pa, naj kühnyske potrebcsine szprávi notri.

Eden péti tau pouszodnikov na doktorszke i spitáiske potreb-csine vzeze gori pouszodo, eden devéty tau pa, naj sztari díg-táplásca.

Bethlehemszki auto-mobilista krív za neszreco.

Vnedelo popoldnevi po ednoj vori je Vincent Kresge 536 Carl-ton Street Bethlehem, med Coop-erbsegrom i Center Valley-jom notri vdaro vu eden Quaker-townszi masin, pri sterom szta-sze obádvá masina moesno szkvá-riila.

Kresge je szpazonao, ka je toj neszreesi on krív, za toga volo je cejli kvár na szébe vzeo i rávne-zálo je nej bio dolizadrsáni.

Zsaloszten konec ednoga spászsa.

Vu Jenkinis Ky., sze je David Hughes 23 lejt sztar mládi cso-vek nej dávno oszno. Nyegovi-decski prijatele szo za toga volo naj szvojo libébnoszt proti nyem-i vózskásszejo, nyemi szereänd-dali (vu noci nyemi pri okni ig-rali) i vózki spájsza.

Miádi pári je notri zvao szere-nádosce prijatele, gde pa szo tej saurok dotvári vózki nej szma-no vikup szkúszival i z obimai szvojego ozsenyengova prijatela, nego po spászsi szo ga vózki hisze-nelsi i vu edno blizsányo málo miáko lúcsii.

Hughes je nej znao plavati i nigrár je nej prisao vecs vóz-zu. Príjatele, gda sze vidili, ka je dugo pod vodovu sze zanyim-vrgli; ali zse bogme szamo mrt-vo tejlo sze nyemi potégöni vóz-zuviode.

Oblázszt je etoga zsalosztno do-koneszana spászsa cseintle de-lii - zadrszala i pred birivjov bo-de nyé naszledivanye.

Velika vrocsina

beteg pôuva.

Vu Washingtoni, vu glavnom várasi Zdrzszeni Drzsel—kama z cejloge országa glási vózki pepridej—szo vózspoznali, ka velika hica, tudi zgrabilive betege razsírijava. Bleki (measles), mocsno lidaio tak ka je eden deszeti tau lidi betezsni vu tom betegi. Szkoro tri stote tiale lidi je vu véksój, ali vu ménsoj meri prelahjeni. Tudi szkoro na vzsake krajine országa ideje vkipte glási-ka bobinka tudi mocsno zacs-nejo kraluvati med lidsztvom.

Mrou je, gda sze ga z szna zbüdili.

Vu Richmondi Va. je eden 13 lejt sztar Washingtonski pojeb, Clary Tucker na vilici pred ednoj ice cream fabrikov zászpa. Dvá policája szta ga násbla vu tom szne i gori szta ga zbüdila.

Gda sze je zbüdila, nyemi je eden policiáj pravo, ka de ga na policiásko posztojao gnao. Szirokai pohics sze je od té rejosi na teliko preszraso, ka je vu tisztom megnyenyi mrtev szpadno vkiup pred policiájogam.

Englishkoga kralá

do znouva operejrali.

George englishkomi králi na pravom kráji vu prszaj nikaksi mojz raszté, za toga volo do ga znaouva operejrali, naj do toga mozola pridejo ino ga vópítszto.

Té operáciu potrejnoszt je sést doktorov,—mednyimi nyem-gov domaci doktor,—ednogálszo-na po zatrébno i szilno szpozna-lo.

Pri tej operáciu nyemi nájhí-rej szen dajo, naj lezsi pretripli toudozsza tesko operáciu.

Sztrejlo je négera, ki nyemi je zseno szprevájo.

James Oliver néger vu New Yorki, sze je zsalosztno ogvís-a-nye szprávo od toga, ka je nej vrejno drúzgoa csolveka zseno vu mozi zvati i od tisztce domou szprevájati.

Napouti med domou szpreváj-anyem sze je vkiupeszreco z James Rogers 29 lejt sztarina eslov-ekom, kie je rávno one szenszke mukos bio.

Taki szo je mocsno stükanye zacsnolo med nyima, pri sterom je Rogers revolvo popadno i na négera sztrejlo. Néger je vu ple-ces doubo rano i vu spítal je od-pelani; ovoga pa pod 2,000 dolárov zagvüsenosztjov doli májo zadrszaneva.

Pivci sze trejzni, szíhi pa pijani.

Finnországá i Dánie glávniva várasa, Helsingfor i Kopenhága szo vkiupepriplihali vu trejnossz-ti i tui szo szpóznali vó, ka vu színzom Finnországá doszta vecs Daniji.

Vu szlejndyi szeszt lejtaj sze vu mokre Dániye glávnivá várasi Kopenhági vzevkilpe z vzsaki sztou lidi szeszt pijnancok prijali gori za nerédsznoto volo; vu szú-hoga Finnirszágá glávnivá várasi, Helsingfora pa v szakai sztou lidi 54, vecs kak polojo, (zsen-szke i decs sze tudi notiracsina-jon.)

Dobro bi bilou, csi bi szí szúha Amerika malo premislávala od toga vópokázanya.

Nouvi pejnezi i taxi soffór.

Nouvi pejnezi sze mocsno obrájszao med lidsztvom, persze szamo med onimi, ki szo sztare tudi meli i nej szo bili pritisnyeni sztrádati znyimi.

Preminouco szoboto je vu Hobokeni N. J. edna Mrs. Edith Mittag iména zseniszki obhodila spászno z nouvin pejnezi. Z ednov prijatellinkov szvojov sze je k mourji pelala na ednom taxi jí, ár je z hajouvom stela odpo-távati.

Kak pláscsati scsé taxi, je té nej stoo vztéti nouvi pejnezi; pravi-vi, ka nyemi tiketa nejtrbej. Zseniszki sze je nasci nej mogna pomágtati, ka nyey je eden csolvek vómejno nouve pejneze na sztare i tak je pláscsata vó taxisa.

Neszreco vu Ameriko letécsi eroplánov.

Preminouci kedem szta sze dvá eroplána vzelá na pout z Europe, náj vu Ameriko priletit Eden francuski i eden polacki eroplán.

Obádva szta bozno obhodila i eden nej mogao doszégnosti pred szép posztávlengova cila szvojega.

Francuski eroplán je zse 1000

Ka nouvoga vu

Sztárom Kráji?

Muravidék pise:

Ormosz—Szobotszke zseleznice eden tehni viák od Ljutomeria idoucs je vu Bratocni zavozo edna koula, na steri je Skáfár József távolon mestzscarsz szkra vami pelao. Ár je Skáfár glüpi, je nej csio zseleznice masina fücskanya i tui je bilou zrok ne szrecsnyi eto.

Edna kraya je takj prejsla, ovoj szo szo roglöve szpotri do-li, koula sze tudi na falájeske szpotrejta. Na koujaj szedési glüpi csolvek sze je z nisterimi ménismi plazejri oszloboudo-od szumti.

Skáfára sze vu szobotski spi-tao odpelali i tam ga vrácsijo.

VNORSINCI sze je Podlesz-kovala vdovica, rojena miholic, okouli 70 lejt sztara szenszka obéjszila i mrla je. Nyéni szin je ritus vu Norsinci.

Na pokopany tejla nyéno-ja je oblászt vó dala dopuscnejne.

Vu noci Junius 24-ja nepoznani touvaje gorivtrgnoli Cseh i Gáspárovo baoto vu Szob-oteli i od tisztce sze edno lade Száva dohána (2000pakkino o-kradnoli. Touvaje iscsejo.

NA IVANOVO sze je vu Prejkjurmi vremjen nágle na hladno obrnolo i vecskrát sze je dezsdsz napústo, steri je tudi mrzel bio.

Vu Sálovi sze je juniusa 20-ga vu poldnéna vremjen nágle gao Holec Józsefa hamovu zá-djen tao i vu od szunca vrocsine i veliko szíhosec sze je plamén nágle razsíruvu vu szlamenoj sztre-áli potom je pa prej vdarlo na Zsupanek Istvánne hramre i Szuki Józsefa oszlico.

Bár szo vu szorgosnoga dela vrejmeni lüdje na poláj bili raz-torjeni, szo ogeny gaszilci sze li náglá típosztavali i ognya ra-zsírjávanye presztavili. Vu tom nyim je voter tudi napomoucs bio, steri je od nevarnoga krája piham.

Oszlica i stale sze do funda-menta zgorole, hrami szamo rust. Zvintogta 2 kozi i 2 szvinyi. Kvár je veliki i ognya zrok nepoznáni.

DRÜSTVENI GYÜLEJS

Bethlehemszko Luther Mártona Szlovenszko Evangelicancszo Betecsesz Pomájajoucse Cérkevny Drüstvo de priseszno nedelo juliusa 21-ga dnévi szvoj veliki pouleta gyülej, na steri szesze vze körtrige po etoj puti tudi di pozovéjo.

Naj jak nájvecs kotrig nav-zoucsa boda na tom gyülej, tou je za toga volo tudi potrejno, ár je drüstveni szekritár escse vu etom leti nej meo doszégnosti pred szép posztávlengova cila szvojega.

Najnak kotrig navzoucsa. Csitsz haszek pokna piknika de na nouve orgole obrnyeni, záto ki na tom pikniko tao vzeme, zvintogta, ka sebi dobro veszel-jé szprávi, ed den plemeniti cil tudi szlúzis.

Pécskovi deescov bandi de szlúzisla igrotu.

TABITA ZSENSZKOGA DRÜSTVA PIKNIK.

SZLOVENSKE NOVINE

720 EAST 4th STREET, BETHLEHEM, PA.
Phone 4912
SZHÁJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Editors: Kalman Banko & Stephen Banko, Reditele
Business Manager, Louis J. Bugel
NAPREJPLÁCSATI CEJNA SUBSCRIPTION RATES
Na edno leto \$1.50 For one year \$1.50
Vu Euro \$3.00 To Europe \$3.00

Rockefeller i dugi zsítek.

Preminouci keden je dopuno sztári olja-kra. Rockefeller, devédeszéto leto sztaroszi szveje. Na tihoma, szkoro vu szamoszt je troso t'a te'den: rávno tak, kak nájváksi tao szitka szvojga. Szamo familiu nyegova je bila navozuci pri tej príliki; ár Rockefeller toll drzsi, ka mi roven zsítek i zadovolnoszt je nájváksa potrebuje ktoni, csi dugi szitok scsómo zadobiti.

Mi sziomácke szi tak miszimo ka: lehko je Rockefelleri tanács dátavat, ki je szveja eden nájbogatejši csokek, szi lehko d'i tejl'i vsze, ka nyemi ono zselej i lehko je etak dugi zsítek zadobito.

Ali csidno vu tom deli je rávno tou, ka Rockefeller jako na mocsnoj vúzdi drzsi vsza zselejna tejal szvojega. Znáibidi bi nyegovo tejal tudi dosztakrát zselelo pociniek, gda je on nyemi nej da, ár cejli zsítek szvoj je vu szkrbnom i haszmoni deli troso tá. Csi je pa tejo nyegova zselelo kakso neréndoszt znáibidi vecs dobroga, kak je potrejno, je bogne nyemi on tou tú nejdopfuszo.

Poglednimo zdaj zse, kak je naasz sziomákov zsítek szpodo-sziljeni tá dati doktorom.

Ka Naj Mlájsi Cstéjo...

Ki tebé szkamnom lücs, lücs ga nazáj szkrühom.

Eta sztinszka prigoda sze je rovnoj zsaloszt je troso tá zsítek vu preminoucoj sztrasnoj bojni zgordil i edna persona z eti dvoj med sterima je ona doliteka, esce itak zsi. Godilo sze je pa delo vu eto formo:

Vu ednoj erdelyskoj vesí je zsi, eden pobozsen csokek, po po imeni, Várad Mihály. Gde je ta nezgovorna bojna vóvdarila, je Várad zse sztarovicen sejri csokek bio. Meo je dvá sziná i ár szta obádva zse gorizrascsemiva bilá, szta tudi vu bojno odsila, i tudi zse vuzačetki bojne obádva szpadnola. Na bojne pouli sza pokepaniva vu neznámom grobi. Nisece nevez gde i vu kakso formo sza zgubila mládi zsítek szvoj.

Gda sza sztáromi Váradyi naznánýe dali, ka je obádva sziná zgubó, szi je szkuzé nazájzadrzo i szamo telko je pravo:

—Lejpo szmrt sza mela, za domovino sza áduvala zsítek szvoj! —Ali od toga vremjena maio je sztároga niscece nej video, ka bi sze szmehajo. Vu mi-

ali pa jeszte escse vunyem kaksa mala iszka zsitka. Tríd nyegov je nej bio zobszomotni, ár je pár minout szledi to ranyeni gorioud-pro oszlablene, ocsi szvoje.

—Hvála Bougi, zsíve! —je szkressco Váradyi. —Bejpsi moj szín András, (kocasi je bilou imé András) tak nájbole moresz na prezsz konyi i eszi pridi szkouli, ka va etoga - szimomáka vojmádomou pelala.

—Koga? —je kriesao András, —domou pa pelala etoga románszko pszi? Szamo tou bi esose trbalo! Naj vesezne tui kak eden bejszen pesz, zakaj je nej osztalo vu domovini szvojoi, zakaj je prisao eszi vongrom na nej?

Pomali szín moi, —je pomiriniao sztári kocisa szvojga. —Csi je bár roman, csi bár nam je nepriatel; zato nam je bližsnyi nas I zvelistel nas nasz je tak vesio: "Lubi blízsynega twojego, kak szamoga szébel!" Tou je nigálar nej pravo, naj nepríatel, ali romána nelubimo; ali ton na vyszkozka csolekva lóbimo brezivózemanýa. Pa tou je tudi pravo, ka: "Ki tebé szkamnom lucas, fiest ga nazáj szkrühom!" Bejpsi sza moj szin i vestni, ka szem ti velo.

Za dvajszti minout szledi szta szé pelala románszko oficira vusztároga Váradyi lejpo palasco. Tam je od szkrevne dvorbe zanisterne kedne popolnoma odzravo i ka esce itak zsi. Tou je znáno z toga, ka esce i dnesz den veckrát pise piszumom, ki szo nyemi tak vöröni i szkrhno dvoril i kjejm má hválit, ka je vu zitki osztalo.

Etaksa je iszintszka lóbisnyeza nasega! Sztári Váradyi je po szkonsanyi bojne esce pári lejt zsi. Zsaloszt sze je obzgubicska szinour szvoj i esce bole na zgilbicski domovine. Ta dvojna zsaloszt ga je odneszla vu grob; ovak je ucesen, zdrav escevko buo esz, —tukoj lejko zsi.

Nájváksi pejnezi i nájdraqsi stemplini.

Sziomárok csokek komaj pozna od dvajszti dollárov vékse vrednoszt pejnez, ár na edno-edno plasztivanya vremjen komaj zaszluissz vecs, kak edno dvajszisco. Ki zse 2-3 dvajszico dobi, kak zaszluisszek tráda szvojega on szse doszta lezzej odiháva.

Izstina, vu zlati nega vu Zdrízseni Drzselaj od \$20 veksi pejnezi alá nej tak vu papéri. Etaksi pejnezi sze rédijo vu 50, 100, 1000, i to nájváksi vu 10,000 dollárov vrednoszt. Etaksi mi zse niti vu szne nemreno viditi.

Vu stemplimaj tudi vrednoszt szamo 1, 2, alá centov vrednoszt kripice poznamo; ali jeszte kak te nájváksi, \$5 vredjen tudi.

SZTRASNA POVOU DEN VU PERSII.

Pri Persie Tabriz várasí je preminouci keden nesszmera povounden pomejtal veliko krajino etoga országa, pri steroy nezszeci nej szamo ka je grozno veliki kvár vu pouvi i szprávni nego zvána toga zse prvi glázzi od bliži 400 mrtvi guesjto, ki szo szo zalejali vu toj velikoj povoudni.

Poti sza popolnoma tápodmácsene; vecs veszni je zesszita opissem i nájmenye 2,000 je rasun taksí hizs sterim niti fundamenta nemorejo nájdi.

Kak velika bozza esuda je tou; vu ednoj meszti taksá mokrousa, ka escse lüdi i hizse odneszé

voda vu drúgom meszti pa, —kak rávno i primasz: nesmerna szúhoca, vu steroy, zemla náraszi, sztváre i ludje vsi zsjajo.

ZSENSKE DOBER SÖR PROSZIJO.

Vu Chicago je edna cspopora szenszec prišla notri na polcaj-szabli pri pejnezi, ino nyim je oto delo na veliko zsméčevo, szosze k vu Pittsburghi zsvivouest sozvom prijatelom obrnoli za Anne törem.

Na Boresem vu Sztárom kráji do nouvi, tak zváni Szvéte Anne törem zidali. Ali, ár tam zsvivouest masi szlovenszki bratovje szo szabli pri pejnezi, ino nyim je oto delo na veliko zsméčevo, szosze k vu Pittsburghi zsvivouest sozvom prijatelom obrnoli za Anne törem.

Nej sza zobszom rogátili, ár

Lejpo darüvanye Pittsburghszki Szlovenov.

Na Boresem vu Sztárom kráji do nouvi, tak zváni Szvéte Anne törem zidali. Ali, ár tam zsvivouest masi szlovenszki bratovje szo szabli pri pejnezi, ino nyim je oto delo na veliko zsméčevo, szosze k vu Pittsburghi zsvivouest sozvom prijatelom obrnoli za Anne törem.

Darüvani sza pa szedécs, vu

sza dva vrilia i vrejliva eslove- etakso formo:

Imre Pasicnyek	\$5.00
Joseph Paszicsnyek i zsema	\$5.00
Lajos Kozar i zsema	\$5.00
Tereza Bedek	\$5.00
Karoly Bedek i zsema	\$2.50
KPatherina Weaver Pittsburgh	\$5.00
Zmortinya Frank Kazar	\$3.00
Steve Szukits dolenyi	\$4.00
Gyorgy Szukits i zsema	\$2.00
Lorinc Szukits i zsema	\$2.00
Joseph Kozar i zsema	\$2.00
Janos Sebjanic i zsema	\$2.00
Joseph Szukits i zsema	\$1.00
Janos Wiener i zsema	\$1.00
Janos Kozar i zsema	\$1.00
Steve Szukits i zsema	\$1.00
Frank Szukits i zsema	\$1.00
Lorinc Szukits i zsema	\$1.00
Frank Szukits i zsema	\$1.00
Lorinc Szukits i zsema	\$2.00
Steve Zrim i zsema	\$2.00
Janos Bedits i zsema	\$2.00
Janos Kozar i zsema	\$0.50
Tartkova Joseph Christman i zsema	\$2.00
Janos Dragovics i zsema	\$2.00
Frank Emberek i zsema	\$2.00
Joseph Svetec i zsema	\$1.00
Frank Gubics i zsema	\$1.00
Joseph Gubics i zsema	\$0.50
C. H. Christmen i zsema	\$1.00
Gornya Szinika, Imre Horvat i zsema	\$1.00
Vendel Ropos i zsema	\$1.00
Lorinc Bajzek	\$0.50
Steve Markos i zsema Zverice	\$1.00
Alexander Felkar i zsema	\$2.00
Steve Simon i zsema Maranovec	\$0.50
Steve Messics zsema, Maranovec	\$0.50

József Proszicsnyek (Borese) i Frank Kozár (Martinya) po szrác i bratonske lóbéznoti etoj pouti tudi zahvílita vsejim iszhájajousci dár.

(Mi pa z nase sztráni zselejmo, dár na ono meszto, z steroga sza naj dober Boug sza krát teliko itej pobozni dáró vóprisl. Red.)

V SZEVKÜPE —

József Proszicsnyek (Borese) i Frank Kozár (Martinya) po szrác i bratonske lóbéznoti etoj pouti tudi zahvílita vsejim iszhájajousci dár.

(Mi pa z nase sztráni zselejmo, dár na ono meszto, z steroga sza naj dober Boug sza krát teliko itej pobozni dáró vóprisl. Red.)

CSTIMO SZLOVENSKE NOVINE

Csi vam trbje ÁGENTA, ki szamo PRAVICO POVEJ: poszite gori STEVE GAZDA.

Csi szsáte szekulzjratí HRAM, POHFSTVO, ali AUTOMOBIL, pridte k STEVE GAZDI! Nase speciálne vrednoszt na ete keden zaodati sza:

- Hayes Str. pouleg Sixth Str. polojo dupliske zidíne, 6 hizs i padlás, vroucse vodé topioucsa, nouve fajte bejli szink, kupanca i vsze potrebhszina \$6,000.
 - Fifth St., bliži Edward St. polojo dupliske zidíne, 8 hizs, padlás, kupanca, elektrik, sewer i gas \$5,550.
 - Za trstvo hramma E. 4th St. bliži pri Buchanan St. polojo dupliske zidíne zvezszi potrebhszina 9 hizs. \$9,300
- HRAMI I FARME NAVSEKRAJE. POISCSITE OBPR-VIM NÁSZ GORI.

STEVE GAZDA, lasztnik.

GAZDA REALTY CO.

746 E. 4th Street. Bethlehem, Pa. Phone 227-M.

János Vitéz

Pisza: Petőfi Sándor; Poszlovensko: Polgár Sándor.

XXIV.

Neszo je úriás Jánosa nasega,
Na pou májla sztoupi vszigidár nouga nyega,
Trí kedne ga neszé. Grozno je viditi
Kak náglo; itak li k brejgi nemre prídi.

Ednouk v dalecstine szivkasztom obrázi
Nika veszélöga János nas opázi.
"Etam je brejg,—právi—li szi prejk pricseso."
"Tou je szamo záton."—dene, ki ga neszo.

Pita János. "Kakši záton more bidit?"
Tündérvorág, doszta odnyega más csüti.
Tündérvorág; konec gde szvejti je tomi,
Mimo nyega mourje v nicscesznotosz sze vtóni."

"Te pa, tá me neszi, tí szluga moj veren,
Té ország viditi prejkreda szem zselén."
Tou lehko,—govori úriás zdaj nyemi,—
Bár vnougm neszrecsam bodes podvrzseni.

Nej je lehko bogme prídi v té ország zse,
Vrata ár nyegova vnogo csüde sztrázi . . .
Tí záton nemáraj, szamo tá me neszi
Csi pridem prejk, al nej, vido mo jasz vesaszi."

Na bouganye rejci tak ga opomino;
Ki je zdaj sze díznsosz szvojo vöröno vescíno;
Neszo ga i na brejg nyega dolidene,
Potom pa znouva pout proti doumi vzeme.

XXV.

Tri divje medvede z poulaktnimi skrambli
Najso je pri prvi vrátan tú na sztrázi.
Ali da bestie té Tündérvorágá
Janos z velkím trídrom na szmrt dajobláda.

"Tou mi na dnesz dojde."—János szi je miszlo
Po tom deli,—i na edno klopu sze sztiszno.—
"Dnesz zdaj eti malo pocinak szi vzemen
Da vütró sze k drúgim vrátan lehko idem."

Tüdi tak je vescíno, kak szi premislava,
Na drugi dén k drúgim vrátan priblízsava.
Ali eti je zse trdse delo najso,
Ár je med tri divje oroszláne prisó.

Dobro podkové sze zdaj na tou zvüino,
Gda z szábló vu rokaj, medneyé sze porino.
Isztina, bránili eti, sze szo grdo.
Ah záto vszejim trém zsítek je rasztrgo.

Prevecs obatirív obládoszt ga eta,
Ár dnesz niti zse za pocinak nepita.
Dolizbrise szszéb gouszti znoj zrokávi
I taki pred trétkia vráta sze posztávi.

Boug, neosztavi me! vejm, krv sze mi széde,
Csi tou sztráso sztráso posztávom predszébe.
Eden mrszki pozoy gléda tú ga grozno,
Taksi goubec má, da sészt júncéb í pouzsró.

Jánosa batrívnoszt je na meszti bila,
Zdrava pamet prinyen tüd' nej je falila,
Vidivi, ka z szábló nikam tú nepríde,
Nad pozoya záto v drúgo formó ide.

Gda té goriodpré szvojo laulo groubo,
Ka bi na falájcsé Jánosa razdrobo:
János zdráven notri vugut szé nyemi zagnó,
Ár je nyi znao, drúgo zsynim ka bi szi zacsno.

Zdaj pa szréce iscse tomi sztráha fticsi;
Nájdívisi je, szábló notri vnyé bobicsi.
Pozoy zdaj na zémli tá sze je raszprészto.
Ár János je sztrgao nyemi zszka mézdro.

Ali, da pa doszta János vnyem je trpo,
Pokécs edno lüknyo szkouz nyega je zvrt.
Zvrtó vúrispo je po velkom tridi,
Vráta odpré i zse Tündérvorág vídi.

Dale priseszni keden.)

BOUG DÁJ DECA!

Jeli vasz je sterj zse cstu za-
kaj eslovek má dvej okej, dvej
vühj i szamo edne lampe?

Cslovek doszta more viditi,
doszta more csüti i szamo malo
gücsati.

Toga sze drzste, te te postenyé
meli; ár ki doszta gücs, doszta
nehasznovitoga povej. Nebojdite
táksi, kak prázen lagev, steri tüdi
veliki glász má.

— 40 —

Misi gospzoud je eden csasz gléda Lajesija les-
cséci obráz, potom je tihoma pravo:

— Z ednov recsjou, na tou szi tí dao pejneze?
Tou bi nej miszlo od tébe.

— Zakaj? Zakoj vrága pa te meni trbej pejne-
ze? Ka bi delao zsynimi?

Goszpon Misi je dolivzé ocsále, zbriszao je je,
potom ercsé:

— Vu spiritusz bi trbelo tebél díjati i kázati vsza-
komi esloveki, ki bi tam tá zevdaro.

— Dobro, dobro,—je pravo Lajesji. Gori sztáne

— Mati sze vesili tak,—je pravo tihó.—Nyim
zahválim. Csúdná tihocca je poszstanola. Na edno
megnenye szta obádvá brez rejesi sztalá tam vu de-
tecsse hisze szredini. Dvá pojba, dvá decska, steriva
nika lejpoga scséta spilati.

— Jeli bos mi pomágao?—je pítalo Lajesi
koncuso.

— Pomágao mo ti,—je pravo veszélö Misi. I
rokou je sztiszno z prijátelom.

— Te pa hodi nazáj med lade. Escse eden tao
tanyérov i gvanta jeszte za vópakiavat i tászkládati.
Tou scsem, naj vsze vu rédi bode, gda je goripri-
lam.

Misi je tou za prevecs dobro szpoznao. Nazáj-
ideta med lade; gori szta trgalá, vószkáláda, v réd
jemala do készne noucs.

Potom szta szi dolilegla szpát.

— 37 —

— Szrecszo szi meo, právi koncsno, gda je nazáj-
dao notesz.—Veszélm sze pajdás i nej szem ti nevo-
scséni. Szamo notou pazi, ka tá neraztoris. Ka na-
mejnás csiníti?

— Má tou zse meszto je kvíno Lajesi blájseno i
gorisztáne.—Nájoprivim, kúpo szem eto palasco. Sze
ti vidi?

Gouszt sze okouli zglédne vu z ladami napunye-
noj hiszi, potom vu prekleti. Lajesi nyemi je kvíno.
Taki mo te okouli pelao. Ali prvo naj eszjém szoud
tvoj?

Te oumuren mladémc pred szébe gléda na edno
megnenye, potom völtégné obej dvej rokej.

— Prijátel ti osztámem i csi bos me potrebua-
szamo mi rejs vousczi. Lajesi ga je obino i mocno je
zdehjno; vidilo sze je nanyem, ka je veliki kamen
szpadno doli z díse nyegove.

— Zahválim. Mogóucses je norjá ali bojao szem
sze . . . niti nevezjm . . . eh, vszigidár szem mrzio na
lázs i vu cejlon deli etom je bilou nika táksegá. Ali
zdaj szem zse prejk toga prisao. Prejk! Hodí, pa pog-
ledni palacso mojo!

Rokou szi je vu nyegovo prikapsco i vószta sztou-
pila vu kmicsen preklet. Tihó csetnenye sze je zacsílo
i naednouk sze je vsze preszvejtilo okouli nyidva. Po
mehkó tepiki szta sla vdijek, potom je Lajesi oudpro
edne dveri. Vu presztrano obedniczo szta sztoupla; od
tisztec na právo, na lejvo azo sze vidile ove hisze.

Trouje vnořstvo z lúbeznoſti.

Vu Mont Vernoni Wash., je Joe Dailey 35 lejt sztar cslovek —ki je napolojo, indianske krví —vu esmerá obec toga, ka je Virginia Ray 24 lejt sztar, bele krví deklina, vu stero je on zahľblen bio, meň stela nyega vzeť: z ednov szekericov dolibujou to deklo; nadale je tudi doli vszejko Mose Henry 60 lejt sztar, roga csloveka, vu koga hrámi se je tá tragedia godila i escce ednoga George Stump iména 45 lejt sztarova cslovene, je pri tom deli tudi navznesi bio.

Zvún eti trij, lejt esce tesko edno 28 lejt sztar, indiansko deklo tudi, po imeni May Hoffman.

Tesko ranyeno deklino vu spíti hranijo vmorec pa na hladnom csáka kastigo cslinejna svojega.

Postúvani Szlovenci!

Z etim glasenyom bi rad vam veksi haszek napravo, kak szebi. Prosim vás, poscise me gorí z ednov postakárto, ali pa vu persoumi, gda de vam potrebujo na káke farbany hrana, ali kakse tislaško delo. Jasz vam za nájfarejso cejno naprávim i dober sztójim za delo i posteno voobslúžsávanie.

ÁTRESZ JE:

József Novák
FREEMANSBURG, PA.

Box 226.

Ali pa zgálszte vu:
STAMPARIJ SZLOVENSZKI
NOVIN.
720 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

PROSNYA K-VSZEJM
AMERIKANSKIM
SZLOVENAM

SZLOVENSKE NOVINE
szo novine vu Ameriki zivouesi
SZLOVENOV. Vszaki nájde vu
tikse esteny, stero nej saz-
mo ka de z-veszelom csteo, re-
go znamenito i potrebo vese-
lye tidi najde vu nyi. Za toga
volno porszimo vsze ame-
rikanske Szlovene naj szi na-
roscio té novine.

Bethlehemszki Szloveny tou
leliko doprzeszó vu Stampa-
riji Szlovenski Novin, vu drúgi
mejsztaj zivouesi Szloveny pa
naj poiscejorí gori eti imenitane
nase zavipnike i princi szi je
naj narocijo i od naprej placila
nyugto porszijo odny.

Palmerton, Pa.
DONSECZ JOZSEF
New Brunswick, N. J.
FLISZÁR IVÁN

Pageton, W. Va.
TÓRNAR JOZSEF
Allentown, Pa.
FRANK ANDREJCS
R. F. D. No. 2

Bethlehem, Pa.
Joseph Goszpod
808½ Evans St.

Perth Amboy, N. J.
ERNÖ KRÁNYECZ
620 Johnstone St.

Easton — Freemansburg, Pa.
STEPHEN JOSÁR
R. F. D. No. 3 Box 142
Easton, Pa.

Pittsburgh, Pa.
George Bucsek
1102 High St.
Elizabeth, N. J.
Frank Gombotz
402 Bond St.

Bethlehemszki Piknik

Bethlehemszke evangelicsan-
ske gmajne szo premouuso
szoboto, juliusa 13-ga eden
vkupni piknik držale pri Luke
Mineola, steri sze je jiko lepon
poszreco.

Z szlovenske evang. gmais-
je edenájset gmajnarov vzel-
tao na tom pikniku ki sze nezado-
lojeda zodusia hvilidi od tisztog
lejoga razveszeljanuya, vu
verszto je tou.

Mladi szo z künstnimi spilami
poveksávali volou, mlaka nyim
je pa z szvojov cslisztov i mlacs-
nov vodou telovno i dusevno
otávalyone ponádila.

Zselejmo, naj vszejom navzou-
cesi bodousem na dobro združive
szluši tou razveszeljanuye.

VCSIMO SZE PLÉSZATI.
Nájprvoga klásza vucuselca
je Paulina Zavacky. Plészati
vesi vu szvojou soulu, ali pri-
vátano. Vsoulo edna vora \$50,
privátano \$1.00. Glászti sze
728 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

**FEDERAL
RADIO**
The only licensed set using the new
**222 A.C.
SHIELD GRID TUBE**

DEALER

NÁJBOUGSO RADIO

z cslisztim glászom i přečipo-
posztávi za fal cejno dobré

C. H. KRESSLY

434 Wyandotte St.
Bethlehem, Pa.

Odpredno poveceraj. Phone 915

Grunt k odaji vu

Sztárom Kráji.

Hrami ino 15 Plúgov grunta
je na odajo na Zgornjem Szeni-
ki. Pokojnoga Lázár Mihály
verszto je tou.

Sto scsé kúpiti, naj sze glászti
pri Anna Bobnár R. F. D. No. 4

BETHLEHEM, PA.

Jeli máte (ka bi nej meli vejm
vsi mámo) vu sztárom kraji ro-
ditelé, rodbino, ali dobro spoz-
náne? —Plészate nyim naprej
na Szlovenske Novine ár bi
oni trno radi znali, kak nas-
zitok tecsei eti vu Ameriki. Za
té cil szo pa ete novine jako pri-
jetne, ár od vyszaloga nasega gi-
banya, od vyszaloga nasega
veszelja, ali szaloszti vszaki ke-
den verno, racsun dájo.

**Za píszma
píszati
papérje i
koperte**

z imenom i z átreszom
vasim.

SZE ZOSTAMPATO I
ODÁJO SZAMO ZA

75c.

50 papérov gladia, ail
redati i 50 kopert z do-
bre vrszte papéra.

Zapovete szi zdaj
vu STAMPARIJ
SZLOVENSZKI
NOVIN
720 E. 4th Street
Telephone: 4912
Bethlehem, Pa.

ZIDANE, PLESZTRANYE

i vszefelé zidárszko delo opráv-
lata William Trefny i John Hoek
Poiscite naszgori, prve, kak
bi vu etakse delo sli i proszte
preszvezceney od nász 1318
Easton Road, Hellertown, Pa.

DVÁ HRAMA K ODAJI

na Russel Ave. Ednoga cejna je
\$5,700, toga drúgo pa \$6,000.

Ki sze za té hramu briga, sze
naj zgálszu vu Stampaři. Szlo-
venszki Novin 720 E. Fourth St.
Bethlehem, Pa.

PLÁCSAJTE NAPREJ NA

SZLOVENSZKE NOVINE!

Csesznicke Maternoga Drústva
vu 1929. Leti.

Predsednik, Stephen A. Strauz,
Székretár, Stephen Persa.
Podsednik, George Donsecz.
Pejneznik, J. J. Kertsmár.
Notáros, John Koczén.
Pazník, George Konkolics, Jr.
Racsun Poglédajoci,

NA FARM DELO

sze gorivzeme szamec moski, ali
oszsenyi brezi decé pár. Ki tis-
larsko delo razmi, prvszto dobi.
Glászti sze od 3-je do 4-te
vör 720 E. 4th St.

Vsze szlovenszke nase brate i
szestre, kém szmo eto numero
Szlovenszki Novin poszial, z-lú-
beznoſtjov prošimo: naj plá-
cojo naprej i naj kak je mogou-
cse tidi notri poslej Naprej plá-
ciela na nase novine. Naprej
pláciela summa je \$1.50 na edno
cejlo leto.

PRVO SZLOV

BRATOVCSINE BE-
TÉZNE PCMÁGA-
JOCSE DRÚSTVO

VU AMERIKI.

Csesznicke Maternoga Drústva
vu 1929. Leti.

Frank Leposa,
John Kouss,
i Ádám Keremár

Betézne poglednice:
Leopold Balázis i
Lajos Fliszár.

Zvón toga
12 Direktorov.

GLÁSZTE VU
SZLOVENSZKI NOVINAJ

Csi máte kaj k-odaji, csi kaj
scséte kúpiti, csi vam delavca
trbej, ali csi delavca: tě cíle
jako Ichko doszgnéme, csi vu
Szlovenszki Novine edno razbla-
súvanye dát.

CSTIMO SZLOVENSZKE
NOVINE

Szlovenszki Szódás

RÉDI VSZE FELÉ SZÓDER PA NÁJBOGI
Szelcer.

CSI VAM JE POTREJB NO NA DOBRO
PÍTVINO, OBRNTE SZE NA ETE ÁTRESZ:

Frank Banko

806 E. 4th St.

Bethlehem, Pa.

Telephone, 1609

MAJESTIC HOTEL

William Huk

Lasztnik

600 E. 3rd Street
BETHLEHEM, PA.

Phone 3974

Conroy's Hotel

HIZSE ZA VÖDATI,
na dén, ali na keden.

JOSEPH BALLEK

Lasztnik
701 Evans Street
SO. BETHLEHEM, PA.
Telephone 341

Lajesi je brezi rejesi pelao dale priateľa. Vdilejku
sza sia po szpánici vu stero sza dvej posztláni i
poszsteli sztalej.

Nede ti na ladaj trbelo szpati —sze je zaszmeh-
ja Lajesi.

—Eti bos szpao Miska, pod etim nouvím novér-
nim szvilním poplanom. Veseraj szem ga kúpo. I
goszpon Misi je zse niti ne prevcz odpovedáva.
Dale ideta, ali ednou cslidúvajouc sza stane Misi. Vu
priessznej hiži je poistvo szesiza bejlo bilou, z rou-
zstarnimi fehrangami i zenszki tolet sztolscek je
sztao pod velikim gledalom, med dvoma fehrangami-
ma z bejlim pokritima posztemala.

—Ka zloudi! —je gyeikao goszpon Misi. —Eti pa,
eti pa, sto de szpao?

Lajos sze je tak szmehjao, ka sze je za cslervou
mogo prijeti i po hrbti je dünkao Misija vu širokoj
dobro voulí.

—Ka miszlis? Sto, sztári pajdás? Goszpon Misi
je szamo migao z plécs i nej je odgovoro.

—Hodi li szamo, ... hodí dale Misi moj, —je
sztonyao Lajcsí z velikim szmehjom i vu drúgo hizso
ga je vylejkao.

Goszpon Misi je zdaj escse na okroglejse oudpro-
oci, lampe, ár je tá hisza escse csídnejsa bila. Dvej
rouzsní deteciv poszsteli sza sztalej pri sztejne. Na
srezdi velika píšama teplika. Vu ednom kráji, na
bejlo lagejranoy polici je eden veliki medved szedo vu
edna szvihli gvat oblecene bábe prijáteľstvi.

Goszpon Misi je szamo glédao z szvojima veliki-
ma oumurnima ocsama na Lajcsího obráz. Lajcsí sze
je na tepik szeo od szmehja.

—Hodi sztári, hodi! Naj ti dopovejim vsze, ár
vimerjén od szmehja, esí tě oumure obráz vidim.

—Vejm, da sz ... vejm, da szi nej sze oszno! —
je sztonyao goszpon Misi z vidousem cslidúva-
nym.

—Ka szi miszlis? —szi je briszao ocsí Lajcsí. Na
tou bi vu etomu vrijemenu nej cslasza meo.

—Ka pa te?

—Ka, ka pa te?

Goszpon Misi je okuli pokázo z rokami po cslidú-
nom pohistvi dvój hizs eti.

—Ne razmim, ka scsé.

Lajcsí je gorisztano.

—Ka bi nej, vejm, nasz je doszta.

—Kak tou razmis?

—Ti szomár! Dvej gorizrasceniv, od szébe
mlájstí szezsztí mam ednoga brata i dvej máliscí-
vi szesztri. Brat de zmenom vu ednou hizsi ár nyega
scsém pred ocsní meti. Pa szlára tidi trbej
meszto ... Hodí szamo, tiszto ti tifli pokázsem.

—Z ednov recsiov, ti ... je zacsno goszpon Misi.

—Z ednov recsiov, jasz je kzsébi scsém vzeti.

Vu cslidúvanje je poszstivali i blájszeno mo zsvile.
Jeli pa tou nede lepon?